

eflet, pater, summæ ingratitudinis illos accusat: & licet diligenter elaborarent Principes, nihil tamen potuit constitui..

LIBER XXXV.

VT his turbis atque motibus Germaniæ, remedium aliquop adhiberetur, Imperii conuentum Cæsar Maio mense indicit ad idus Augusti: & quum inde ab exitu mensis Aprilis, Terouennam obsedisset, Morinorū oppidum, Gallicę ditionis, vigesimo Iunii die opugnatione capit, diripit, incendit, diruit. Captus in eo fuit Connestablii filius. Angli, misera legatione splendida, pacem aliquot iam missibus solicitabant. Idem faciebat Pontifex, verum id frustrà fuit. Bellum gerebatur etiā tunc in Pedemontio & Hetruria. Cæsar enim cogitabat recuperare Senas, Neapolii missis eò compiis, ductore prorege Petro Toletano. Belligante per Franconiam Alberto, Mauricius atque socii exercitum eò mitunt. Albertus igitur, relicto Schuinfurti & aliis in locis praesidio, quum passim extorsisset pecuniam, multis è Norimbergica ditione simul & Bambergam secum abductis captiuis oblidibus, in Saxoniam magna celeritate contendit. Copiae Henrici Brunsuigii, quæ in Franconiam profectæ fuerant ductore Philippo filio, quum Schuinfurtum frustrà tentassent, ac domi periculum esse viderent, Saxoniam repetunt. Idem faciūt Mauriciani, quibus præcerat Hedeccus, & pro-

Bellum in
Pedemontio.

pe

pe Northusium Mauricio fese coniungunt.
Tandem omnibus coniunctis copiis, in agro
Hildessemensi castra ponit, ad Osterodum, &
Calendis Iulii, nō ipse modò, sed & Bohemiæ
Cancellarius, Henricus Plauius, Ferdinādi re-
gis nomine bellū ei denuntiant, ac mittūt lite-
ras. Perle&tis literis, ipse rem cum suis comuni-
cat, & an secum velint periclitari fortunam, ro-
gat. Confirmantibus illis, adolescentem nobil-
em, qui literas attulerat, accersit, & ad eum ser-
mone conuerso, Princeps, ait, tuus, iam antè fi-
dem ter violauit, & sceleratè egit, & hoc quar-
tum est facinus eiusdem generis. Veniat: expe-
riar quid possit: hoc illi meo nomine renuntia.
Sic locutus, aureos aliquot ei dono dat, vt fie-
ri cōsueuit, & dimittit. Norimbergenses inte-
rim & Episcopi, per absentiam Alberti, in di-
tionē eius inuadunt. Ille, diuulgatis literis, acer-
bè criminatus erat Norimbergicos, quasi fidē
atque pācta violassent, & initio foedere cum
perfidiosis Episcopis Pontificiam doctrinam
rursus amplecterentur. Ad hæc illi post, edito
libro respondent, & ordine rem omnem, inde
ab anno superiori commemorant. Eduardus
sextus, Anglia rex, indubitatè & sum-
mæ spei Princeps, Iulii die sexto, vt quidem
in vulgus editum fuit, è vita decedit, mor-
bo tabificio, circiter annorum sexdecim ade-
scens, maximo certè piorum hominum dolore.
Nam eius interitum est maxima secuta

rerum Angliæ commutatio , sicut infra dicitur. Diuulgata fama fuit interiisse veneno. Certé, tantæ regem expectationis, Europa, seculis nunc aliquot nullum habuit. Inde a tenebris annis optimè formatus & institutus ad pietatem atque literas, non Latinam modò , sed Græcam & Gallicam quoque linguam nouerat, & Euangelii doctrinam vehementer amabat, & doctis omnibus hospitium dabat atque patrocinium, Germanis, Italis, Gallis, Scotis, Hispanis, Polonis. Quum iam non longè disfiderent ambo exercitus per Saxoniam, & Albertus Visurgim flumen transisset, nona die Iuli post meridiem summis copiis prælium committitur. A multa dimicatione, penes Mauriciū, qui vincere equitatu, fuit eius diei victoria, sed ipse tormento manuorio traiectus ad ilia, biduo post vitam finit: Albertus Hanobriam peruenit incolumis. Desiderata sunt ad quatuor circiter millia, plerique omnes equites: captiuorum ingēs fuit numerus. Henricus Brunsuicensis eo in cōflictu duos amisit filios, Carolum & Philippum. Galliæ rex, noua tunc agitasse concilia cum Mauricio , déque illius interitu non parum indoluisse fertur. Mauricius ergo vitam quidem ipse profudit, sed Alberti tamen vires atque robur admodum fregit. Nam ab eo prælio vix unquam ille potuit vel mediocres recolligere copias. Inter Mauricium & Albertum, cū essent æquales, maxima

maxima semper fuerat necessitudo, sic ut nihil esset illis coniunctius. Tribus enim bellis ambo simul Cæsari militarunt, Gallico, Smal caldico, Magdeburgico, deinde, quartum atque postremum hoc in Cæsarem suscepérunt. Sed natis offensionibus, vti dictum est, hunc tam funestum habuit exitum ipsorum amicitia. Cæsaris exercitus, Terouenna diruta, progressus è Morinis in Attebates, arcem Hesdinum Iulio mense vi capit. Interfectus ibi fuit Ora-
tius Farnesiū, Galliæ regis gener: ex nobilita-
te multi capti fuerunt, & inter hos primi nomi
nis, Galliæ Marescalus Marchianus, Arduen-
næ syluæ incola. Sub initium Augusti mensis,
domum è Dania reuersus Augustus Mauricij
frater, aliquot pōst diebus re deliberata cum
suis, in fidem suam adigit omnem populum,
& in his, Wirtembergenses, vt fibi suisque li-
beris masculis addicti sint: & si nulli supersint,
in Ioannis Friderici & liberorum eius ditio-
nem redeant, si quidem Cæsari pareat ille, &
superiorum annorum pācta seruet: sin minus,
vt tum Lantgrauio sint fideles. A morte
Mauricij, Ioannes Fridericus ex filiis alte-
rum, Ioannem Gulielmum misit ad Cæsa-
rem in Belgium, vt sua recuperaret. Eo-
dem ferè tempore mittebant etiam eo lega-
tos, per absentiam Augusti, nobilitas & reli-
qui ordines, vt iporum principē Cæsar habe-

ret commendatum. Ad Ferdinandum etiam
 & Daniæ regem Ioannes Fridericus eisdem
 Nouē ^{Lug}duni exu-
 sti ob E-
 nangelium propè de causis miserat legatos. Hisce men-
 sibus rapti sunt ad supplicium Lugduni, no-
 uem, quum ex iis nonnulli per annum & am-
 plius ed fuissent captiui. Ex iis quinque literis
 nauarant operam Losanæ, natione quidem
 Galli: sed sumptu Bernatum atque liberalita-
 te, quorum est ditionis Losana. Quum ergo
 captos audirent, & ipsorum intelligerent pe-
 riculum, diligenter ad Regem intercedunt,
 eosque sibi donari petunt. Sed id frustra fuit,
 quum id sibi per leges non esse integrum Rex
 diceret. Extinto Angliæ rege, quod fuit
 Iulii die sexta, sicut antè dictum est, quarto
 post die, Ioanna Suffolcia regis Henrici pro-
 neptis è sorore, pronuntiatur regina, simùlque
 de scripto recitatur, quemadmodum Eduardus
 de consensu procerum grauissimis de cau-
 sis Mariam & Elisabetham torores exhæreda-
 rit, & regni successionem ad Ioannam trans-
 miserit. Tuli hoc indignissimè populus, & o-
 mnis nobilitas, non tā studio Mariæ, quām o-
 dio Northūbrii ducis, quū nemo ferè dubita-
 ret, quin huius esset author ipse cōsilii, nimirū
 vt hac via regnum tanquam in suam domum
 deriuaret. Dum hæc geruntur, Maria confu-
 git in Norfolciam ad castellum Framingam,
 & opem implorans, pro Regina se se gerit. Eo
 cognito, Northumbrius cogit copias, & Lon-
 dino

dino profectus, de reliquorum assensu illam petit, ut comprehendat. Sed interim qui erant in urbe consiliarii, quum offensionem ordinum non ignorarent, & per Norfolciam magna manus ad Mariam confluenter, mutata voluntate, Mariam eligunt reginam, & Ioannam asseruant custodia. Quod ubi peruenit in castra, plerique omnes, quoniam inuiti militabant, & illum alioquin oderant, deficiunt, & alatis Londino literis atque mandatis, Cantabrigiae captum Northumbrium die vigesimo quinto Iulii mensis in urbem adducunt. Incredibile est quibus conuiciis atque probris eum populus accepit, dum alii proditorem, alii parricidam & Regis innocentissimi carnificem vocant. Postea Londonum regina Maria venit, & arcem ingressa, quam Turrim ipsi vocant, Norfolciæ ducem iam propè septem annis captiuum, & Vintonensem, & Dunelmensem Tonstallum, & quosdam alios pontificiae religionis, ab episcopali functione remotos, è carcere liberat, & loco restituit.

Augusti mensis die vigesimo secundo, North. capite damnatus.
Nor-
thumbrius læsa maiestatis damnatus, capite mulctatur. Alius quidam eodem tempore securi percussus, vir equitis ordinis, Thomas Palmerus, Euangelii doctrinam maxima constanza profitebatur. Cantuariensis non multò post in carcerem dicitur, & Archiepiscopus alter Eboracensis: item Londinensis Ridlaus,

Maria declaratur reg. Ang.

North. capite damnatus.

Thomas Palmerus.

Vigorniensis , & alii quidam Episcopi , propter Euangeli professionem , & conciones in Mariam habitas iussu consiliariorum , priusquam regnum obtinuisse. Capitur etiam Hugo Latimerus , quem rex Eduardus à patre caput propter doctrinam è vinculis exemerat. Petrus Martyr interim , etsi periculum suū intelligebat , tamen quodd in leges regni nihil commiserat , innocentia sua fretus , non sibi discedendum putauit , nisi impetrata dimissione. Cùm igitur id obtinuisse , literis publicis acceptis , manu Reginæ subscriptis , Antuerpiam , inde Coloniam , post Argentoratum , vnde profectus in Angliam fuerat , saluus peruenit , & paulò ante eum Bernardinus O- chinus .

Ad calendas Octobris Maria deinde inauratur regno : neque multò post inchoatum Londini fuit comitium . Post prælium illud quo Mauricius fuit sublatus , Henricus Brunsuicensis & Albertus , pro se quisque sese colligunt , & copias restaurant . Albertus Brunsui co suas educit copias : & quum in hostem incidisset , quod fuit non procul ab urbe , manus conserit : sed numero vicitus , præsertim cùm ipse nullum , Henricus autem ad vingtini signa peditum haberet , in fugam cōiicitur ac profiliatur , tametsi cruentam hosti vietoriā reliquit . A prælio Brūsuicum redit . Turcicæ clasi se coniunxerat Galli duces aliquot , Massilia

pro-

profecti: & his ferè diebus Corsicā insulā, quę Genuatum est ditionis, capiunt, oppidis aliquot exceptis. Per hāc æstatem pestilentia Turica. *Corsi. insula capi-tur à class.* vis magnam edidit stragē Lutetiae, atque interim propter Lutheranismū multi fuerunt ex-usti. Rex in delitiis quandam habebat, cuius maritus olim fuerat Normanniae præfetus: *Magne Senechalē apud Reg. autoritātē* eius mulieris, iudicatae generi erant Aumalius & Marescallus Marchianus, ambo captiui, sicut diximus: & ab Aumalio quidem Albertus poscebat aureorum millia centum: sed id erat super illius facultates. Itaque fama pererebuit, illa quæ nihil non posset apud Regem, ut sine suo dispendio pecuniam conficeret, & generos liberaret, impetrasse, ut Rex ei largiretur eorum possessiones atque bona, qui propter Lutheranismum essent damnati capitis. Nam Galliae fert consuetudo, ut non vitam modo, sed facultates etiam Rex auferat condemnatis. Quum igitur haec esset obiecta præda, multis aiut suis se creatum periculum. Evidem hoc affirmare nolim, sed videntur nonnunquam in Galliis & aliis in locis, ut hominum innocentium sanguis non modo voluptati, sed etiam quaestui sit nonnullis.

Ad decimum octauū diem Octob. instituta fuit Lōdini iussu Reginæ disputatio, de præsentia Christi in sacramento, quod vocant altaris. Agitata res fuit per sex dies, non sine contumeliis, cum ex Pontificiis quidā, cuius erat

Disput. in Anglia.

præcipuæ partes, theologus Westonus, parum ageret temperanter. Sub finem Octobris, Geneuæ sumptum est de Michaele Serueto Hispano supplicium. Is multis ab hinc annis varios ediderat libellos, inter alia de Trinitate, prorsus alienos à sententia totius Ecclesiæ.

*Seruetus
Geneue
exustus.
Iac. Stur.
obitus.*

Octobris die penultimo Iacobus Sturmius, vir longè & prudentissimus & integerrimus, ac plane decus nobilitatis Germanicæ, propter eximias animi dotes & doctrinam insignem è vita decedit Argentorati, quum ex febri quartana per tempus bimestre decubuisse. A Etatis annum exceperat tertium & sexagesimum. Ad hoc tempus Galli ex Pedemontio clàm profecti, Vercellas Taurinorum oppidum, quod Hispani tenebant, ex improviso per infidias capiunt: sed quòd in ea propinquitate agri Mediolanensis ægrè illud posse defendi crederent, aduentaret etiam cum copiis Gonzaga Cæsaris legatus, direptione facta, domum opportunè seie referunt, onus tui præda. Non multò pòst & Venetiis & aliū-

*Soly. filii
suum stragis.* de nunciatum fuit atque perscriptum, de Turcarum Imperatore Solymano, qui filium suum natu maximum, Mustapham, propter suspicionem proditionis & violatæ fidei, strangulasset ipse. Ferunt secundæ vxoris impulsu, quæ filium suum augeri cuperet atque parenti succedere, factam esse cædem. De archiepiscopo Angliæ Cantuarési dictum est antea.

Is

Is & Ioanna regina, cum tribus filiis Northubrii ducis producti in publicum Nouembri mense, damnati sunt capitibus, ob intentatum læsæ maiestatis crimen: sed pro regionis consuetudine reducuntur in carcerem, & deprecantibus nonnullis asseruati. Solicitantibus Episcopis atque sociis, Albertum Brandebur

*Alb. à Ca
mera pro
scrips.*

gicum Cameræ iudices, ceremonia solemni calendis Decembris proscribunt, ut publicæ quietis & Imperii perturbatorem, dimissis

*Edua. reg.
edicta ir
rita sunt.*

huc illuc literis & affixis palam, ipsiusque vitam & fortunas omnium prædæ permittunt. Per Angliam agebantur hoc tempore conuentus omnium ordinum: & quoniam Eduardus rege facta fuerant decreta de coena Domini, de ceremoniis & sacramentorum administratione, de coniugio sacerdotum, de Episcoporum electione, de constituendis Ecclesiæ ministris, de formula precationum, & id genus aliis rebus, cautum hoc in conuentu fuit, ne quid ea decretâ valerent: sed ut eam sequerentur omnes religionem, quæ fuisse à Henrico rege moriente relicta: deinde ne sacrificis & Ecclesiæ ministris, qui deinceps constituentur, vlla fiat molestia: diuortium quoque Catarinæ, quæ Mariæ mater fuerat, illicitum fuisse pronuntiatur. Ad hæc, de matrimonio Reginæ fuit agitatum inter Optimates aliquot, ac placuit eam desponderi filio Cæsariss Philippo. Tulit hoc indignis-

*Regi. An-
gle de spō
detur filio
Cæsaris.*

simè populus , & ex nobilitate complures : & communicatis inter se consiliis , rebellionem faciunt . Huius erat dux præcipius & author , Thomas Viatus . Is per Cantium excitata seditione , graues habebat conciones & acerbas in reginam atque consiliarios , quòd externis nuptiis perpetuam & miserrimam seruitum Angliæ compararent : deinde , quod extincta vera religione , pontificiam denuò statibilirent .

Oratio regine ad Anglos.

Regina venit Londinum , & oratione habita valde criminosa in Viatum , quid illius consilii sit , ostendit , & suam in ipsos charitatem exponit , & de matrimonio nihil se statuisse dicit , nisi de consilio procerum . Quum ad hunc modum eos placasset , vrbis defensioni quosdam constituit , & Comitem Penbruc cum designat , qui foris rem administret . Iam antè Viatus erat voce præconis denuntiatus hostis & regni proditor . Suffolcius quoque iubetur in perduelliū haberi numero . Et quū eodem die coniurati propius ad vrbem accederent , Regina pontem , quo Thamesis est cōstratus , rescindit , ne quis ad ipsos transiret . Postea , suburbium illi occupant , fore putantes , ut oppidani sese ipsis coniungerent : verū præsidio continebantur . Interea Suffolcius in diuērsa regni parte capitur , ductore Huntingtonio , quem eò Regina cum equitatu miserat .

Biduo

Biduo ad urbem consumpto, coniurati, quum ea parte frustrà molirentur, conuerso itinere, miliaribus aliquot supra Londonium, Thame-sim traiciunt, & urbem rectâ petunt. Ibi

tandem Viatus, ab iis copiis, quas ductore Pen
bruco Regina emiserat, interceptus cum fo-
ciis, in carcere abducitur. Die verò Februarii
duodecimo. Northumbrii filius, Guilfordus

Dudlæus, & ipsius vxor Ioanna, Suffolci du-
cis filia, quam Eduardo regi summissam fuisse
Reginā diximus, capite multantur, quòd con-

tra legitimam successionem ad regnum aspi-
rassent. Ioannæ sortem plerique omnes miserab-
antur, quòd innocentissima puella, & libe-
raliter educata, literisque culta tantam in ca-
lamitatem incidisset, non sanè alia de causa,

quàm quòd regnum oblatum non repudiarat.
Orationem habuit ad populum valde piam ac
modestam, & Dei misericordiam implorans,
per Iesum Christum, puellis pedissequis ad-
ministrantibus, linteolo sibi tegit & obuincit
oculos, carnifici deinde ceruicem præbet fe-
riendam.

Posthæc Londini & Vestmonsteri, vbi
Regina tum erat, plurimi rapiuntur ad sup-
plicium, & quidem ex nobilitate non pau-
ci. Quidam etiam elapsi, & in his primi no-
minis Petrus Carrus, ad Galliæ regem con-
fugiunt. Dux quoque Suffolcius, Februarii
die vigesimo primo capitis pœnam luit, quum

cc. ii.

Dux Suf.
capitis pœ
nam luit. hæc in Anglia geruntur, Sibilla Cluensis Io-
annis Friderici Saxoniæ ducis coniunx, Fe-
bruarii die vigesimo primo moritur Vinariae:
Io. Frider.
& eius v-
xoris mors aliquandiu decubuillet ægrotus. Decesserunt
vterque in vera Dei cognitione : & ipse qui-
dem, dum vxori sepulchrum in æde sacra pa-
ratur , iusscerat sibi locum aliquem ad latus il-
lius reseruari, quod breui secuturus esset . ne-
que fecellit eum opinio. Nam Martii die ter-
tio sub horam decimam ante meridiem , cùm
ex lectulo concessionem audisset, implorata nu-
minis Diuini misericordia, suumque spiritu
Deo commendans , ex hac ærumnosa vita cæ-
lestem in patria emigravit. Iam vero tansactu
erat inter eum & Augustum ducem. Eam transfa-
ctionem Ioannes Fridericus decumbens , non
multò ante vitæ finem scriptura & signo suo
confirmauit , & vt idem filii facerent iussit. Itaque forti animo superatis omnibus malis
& ærumnis in quas erat coniectus , non in
carcere, neque militis externi custodia, cui de-
stinatus erat , verum illustri Dei beneficio li-
ber factus , & domum ad vxorem , ad liberos
& sacra sua reuersus , extremum diem placi-
dissime clausit , & filiis populoque suo pacem
Vxo. duc. ac ocium reliquit. Vxor etiam voti facta
Sax. pietas compos, terrestre domicilium hoc deseruit.
Nam sæpen numero dixerat æquissimo se mo-
rituram

rituram animo, si modò coniugem sibi vide-
re prius liceret liberum & incolumem. Atque
id ab immortali Deo sæpiissime precata fuit
multis cum lachrymis atque suspiriis. Quo die
vitam illa finiit, natus est Augusto duci filius
Alexander. His ferè diebus qui reliqui per
Angliam erant externi, sed & indigenæ mul-
ti relicta patria propter mutatam religionem
& edita Reginæ, in Germaniam sese confe-
runt, & Vesaliæ quidam, alii Fracofurti, com-
plures etiam Argentorati subsistunt. Ioan-
nes Lascus, Polonus genere nobilis, Hierony-
mi frater, vir insigniter doctus, ante hyemem
profectus erat illinc cum nonnullis in Daniam:
sed cùm ibi parū amicè reciperetur ob diuer-
sam de cœna Domini sententiam, & per infe-
riorem Saxoniam eadem de causa denegare-
tur ei sedes, Emdam oppidum Frisiæ tandem
peruenit, ibique consedit.

*Io. à Lasco
incertis se-
dibus va-
gatur.*

Martii die quarto Regina leges promul-
gat ecclesiasticas, quibus mandat Episcopis
eorumque vicariis, vt ne quem de hæresi fu-
spectum in ordinem sacrum recipient, hære-
ses funditus extirpent, noxios & pestiferos
libros aboleant, iudicagistris & populi do-
ctoribus præscribant, & non obtemperanti-
bus docendi munus abrogent, sacerdotibus
maritis vxores & facultates auferant, & pœnas
ipsorum scelere dignas constituant: sic tamen ut
eos qui de cōsensu coniugis profitetur se velle

*Leges eccl.
in Anglia.*

facere diuortiū, & in posterū abstinere, lenius
 tractent, ac resipiscentes etiā loco restituant.
 Non multò pōst in custodiam data fuit Regi-
 næ soror, Elisabetha, literis exculta puella,
 quōd antea tē seditionis conscia putaretur.
 Per hosce dies, quum Florentiæ ducis, Ponti-
 ficiis copiæ Senas obsiderent, Petrus Stroza,
 qui Galliæ Regis nomine tuebatur urbem, ex
 insidiis illos adortus, vbi per indicium quæ-
 dam accepisset, magnum eorum numerum cō-
 cīdit: illi tamen redintegratis viribus obsidio-
 nem continuarunt. Ad idus Aprileis Lon-
 dini supplicio capitis fuit affectus Viatus: an-
 tē quām produceretur, Elisabetham & Cor-
 tinæum diligenter excusans, aiebat non esse af-
 fines coniurationi. Tunc etiam Cantuariensis
 & Londinensis Episcopus & Hugo Latime-
 rus, primū Vindeoram, pōst Oxonium
 abducti, habita disputatione cum eis, at-
 que etiam Cantabrigiensis academiæ theo-
 logis, quum in sententia permanerent, dantur
 in custodiam. Cardinalis Polus, vbi cum
 Cæsare fuisset aliquandiu, Galliæ regem pe-
 tit, & pacis erat utrique conciliarius: verū nī
 hil profecit. Ad finem Aprilis, Albertus Bran-
 deburgicus, acceptis aureorum millibus sexaginta,
 captiuum Aumalium dimittit. Non
 multò pōst Cæsar Bruxellæ datis literis, il-
 lum hyeme superiori proscriptum Spiræ, si-
 cut diximus, denuò proscribit, & questus eum
sic

Senarum
 obfatio.

sc̄c impunē grassari, verbis grauiissimis mādat,
vt Principes ac ordines omnes, maximē autem
finitimi, sententiam latam exequantur.

Albertus odio s̄e quādam & acerbē scripserat in Noribergicos, quasi bello superiori Galliæ regem atque socios occultē iuuerint, & pecuniam dependerint, quasi de Cæsare grauem habuerint suspicionem tum ipsi, tum Episcopi socii, multāque dixerint contumeliosē, quasi Galliæ Regi magis quām Cæsari faueāt, quasi bellum hoc ipsi conflarent, quasi totis viribus id egerint, ne pacta seruarent Episcopi, quasi priores bellum fecerint, & ad defensionem ipsum adegerint, quasi nobilitatem omnem profligare studeant, quasi fidem datam & literis obsignatam violarint, quasi nefarium & crudele bellum gesserint in suæ ditionis homines, quasi iudicium Cameræ pretio redemerint patriæ quoque proditores vocabat, dissemnatis per Germaniam libellis. Eo cognito, Norimbergici quum Holanspergo capto quādam eius generis reperissent, Maii die decimo octauo prolixe respondent, ad ordines omnes euulgato scripto, & ordine singula refutant, & in ipsum plēaque retorquent.

Initio Februarii quinque sunt damnati capitis Londini, quōd ad religionē pontificiam redire nollent, egregia doctrina viri, Ioannes Hopperus, Ioannes Bratfordus, Laurentius Sanderus, Rolandus Taillerus, Ioannes Rogerus. paulò pōst etiam Dauidensis Episco.

M.D.LV.

DE STATV RELIG.

Sub exitum Feburarii, Ioannes Albertus,
dux Megelburgius, quem confederatū fuisse
Mauricio diximus, quēque Brunsuicensis
Henricus, anno superiori, cūm per Saxoniam
bellum circumferret, non mediocriter adfli-
xerat, Alberti Pruisiæ ducis filiam in matri-
monium ducit. Cūm hucusque peruentum
esset, nuntiatū ex Anglia fuit, ex illis quinque,
de quibus pauld suprà diximus, Bratfortum,
licet condemnatum, afferuari captiuū, & mul-
torum animos, constantia reliquorum, qui vi-
tam profudissent, vehementer obstupefactos
esse & attonitos.

us,
sille
nisi
am
fi-
ri-
m
e,
l-
i-
os

